

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 160.

V Ljubljani, v soboto 17. julija 1897.

Letnik XXV.

Program avtonomistov.

Znani in vplivni poljski poslanec grof Dzieduszycki je te dni izdal v nemškem jeziku brošuro z naslovom „Das Programm der Autonomisten-Partei“. Pisatelj pravi v predgovoru, da treba pismeno obrazložiti načela državnozbornske večine, ter tako ublažiti politične strasti. Najprvo opiše zgodovinski razvoj ustavnega življenja v Avstriji do zadnjega zasedanja, v katerem se je osnovala nova večina. Razmere v zbornici so take, da je mogoča le jedna večina, in sicer približno taka, kakor je bil nekdanji „železni obroč“. Stranke, ki so se združile v večini, pa so se morale najprvo vprašati, ali hočejo živeti oportunistično življenje brez pravega programa. To vprašanje je moral vsakdo takoj zanikati. Vse stranke v večini družijo v prvi vrsti načelo avtonomije, to je bistveni del programa. Ta program se je mogel in moral naslanjati in razširiti po načelih, izraženih v prestolnem govoru. Večina je v odseku dognala in sklenila addresso, vspešno prestolnemu govoru, ter jasno označila svoje stališče gledé avtonomije.

Vsled obstrukcije addressa v zbornici ni prišla na vrsto, toda načrt addressa ostane za sedaj in bližnjo bodočnost veljavni program državnozbornski večini. V ta program pa je večina, ki obsoja vsako pustolovsko politiko v Avstriji, vsprejela le take točke, ki se morejo skleniti brez izpremembe ustave z navadno večino glasov. Ako se sedanja ustava prav tolmači, more se na mesto divjega boja strank in negotovosti javnega prava postaviti položaj, v katerem se bode oziralo na zgodovinske tradicije dežel, čustva narodov in na potrebe moderne evropske veledržave. Tako bi se prepri ne prenašali iz deželnih v državni zbor, kjer ovirajo vsako resno delo

in imajo prvo besedo le kričači, ki iščejo hvale svojih ožjih volivcev.

Grof Dzieduszycki priznava, da avtonomisti mislijo na izpremembo ustave, kadar bodo to dopuščale razmere legalnim putem. Ustava je človeško delo, torej izpremenljivo. Saj so centralisti sami dvakrat glasovali za izpremembo decembreske ustave, in sicer pri ustanovitvi neposrednih volitev v državni zbor in pri volivni reformi. Zakaj bi bila nova izprememba v avtonomističnem smislu nemogoča? Vse kaže, da pride do take izpremembe, za katero bodo morali glasovati tudi levičarji, ako sploh bočejo, da se pomirijo narodi v Avstriji v blagor skupni državi. Toda jedinstvo države mora ostati, nobena kronovina se ne sme izločiti iz državne zveze, skupne zadeve mora reševati osrednji državni zbor. Avtonomisti pa zahtevajo, da se dežele in kraljevine ne ponižajo do navadnih upravnih okrajev; njih meje ostanejo nedotakljive, dežele si same izpremenijo ustave in prava, deželnih zakonov ne sme izpreminjati državni zakon.

Dalje avtonomisti odločno zahtevajo, da si vsaka dežela po svojih razmerah uredi ljudsko šolstvo. V tem oziru se morajo sklicevati celó na ustavo, kajti po ustavi more državni zbor za ljudske in srednje šole skleniti le splošne določbe. Toda ustavoverna stranka je navzlic protestu avtonomistov sklenila ljudskošolski zakon, ki obsega razne podrobnosti, katerih ustava ne pozna.

Avtonomisti so vedno zahtevali, da se v duhu ustave deželnim zborom vrnejo pravice gledé ljudske šole; teh zahtev načeloma ne opusté. In zakaj se temu upirajo ustavoverci, ki so sami kršili ustavo? Iz stvarnih razlogov? Ravno ti razlogi govoré za avtonomistična načela. Seveda, liberalci slikajo na steno črno, kle-

rikalno pošast! In v Avstriji je mnogo velikih otrok, ki se bojé te pošasti, češ, da dobé v roke ljudsko šolo klerikalci. Kdo pa misli v toliko premeniti ustavo, da bi se vpeljala nekdanja konkordatna šola? Take dvetretjinske večine ne dobite v zbornici. Sicer pa ni jasno, katero škodo bi imeli narodi in država, ki bi se pri vzgoji bolj oziralo na verska načela, kakor doslej. Mnogi se bojé, da bi katoliški duhovniki posebno v planinskih deželah dobili preveč vpliva v ljudski šoli. Ali je morda protestantizem steber Avstrije, ali je katoličanstvo sovražnik naši državi? Ravno katoličanstvo more med Nemci utrditi zvestobo do Avstrije ter iztrebiti rastoče prusofilstvo!

Stranke v večini so opustile mnogo želja, samo da se zasnuje skupen program za bližnjo bodočnost ter utrdi večina, na katero bi se mogla vlada opirati. Večina je mnogo žrtvovala, da omogoči redno nadaljevanje ustavnega življenja. Manjsina ne more ukazovati večini, opozicija naj gleda, da vlade ne prisili do izrednih korakov.

Sprava med Cehi in Nemci se mora dognati, toda ta prepri naj se poravna v deželnih zborih, a ne v državnem zboru, kjer marsikateri poslanec ne pozna dobro čeških in moravskih razmer.

Centralisti danes nimajo večine v zbornici, ločijo jih tudi razna vprašanja v posamezne skupine, zato je mogoča le sedanja večina, katero družijo načela avtonomije in enakopravnosti.

Novi davki.

II.

Davčne komisije.

Za vsako davčno skupino bode posebna davčna komisija odmerjala pridobinski davek. Načelnika in njegovega namestnika imenuje finančni minister,

LISTEK.

V narodni kavarni.

Češki spisal V. Kosmak. — Prevel Iv. P.

Torej na naši slovenski lipi so zrastle vejice iz hudičevega vrta — to je — ljudje, ki vidijo rešitev narodovo v brezbožnosti, v nepravi „osveti“. Ti hočejo ugasniti solnce božje in razsvetliti svet s smrdljivim plinom. Obrekujejo in natočujejo duhovnike in vse poštene krščanske može, da človeku lasje po koncu stopajo, in mislijo, da se jih bo Gospod Bog ustrašil, uničil svojo sv. cerkev, preklical deset zapovedi in rekel: „Meščan N. N. odpusti, grešil sem! Naredi sedaj postave ti in uredi svet, kakor sam hočeš. Kar reci in jaz bom poslal dežja in dal dobro letino po tvoji volji.“

Kje take „mrtve“ kropive rastejo, mi ni treba praviti. Sami jih poznate.

Danes ti bom, slavno občinstvo, pokazal cvet iz tega „hudičevega vrta“.

Prišel sem v mesto N. Bilo je v nedeljo popoldne. Oziral sem se na vse strani in iskal, kje bi se našlo kaj prikladnega za mojo „kramo“. Tu zagledam na trgu veliko desko z napisom: narodna kavarna. To me je presenetilo, posebno ker sem v celem mestu videl samo „Gasthause, Snajdermajstre in Sumaharje“ itd. Le tu in tam češki napis. „Na-

rodna kavarna tukaj?“ se vprašam začudeno. „Tukaj notri boš šel.“

Vstopim.

Kavarna je imela dva oddelka. Zadaj v manjšem prostoru se je razlegal glasen krik. Tu so kvartali, smejali se in kričali po nemško in češko. Med njimi so sedeli tudi krivonosni Abrahamovi sinovi. Narodnega ni bilo nič videti: bilo je kakor v vsaki javni gostilni. V prvi sobi je bilo bolj mirno. Tam je stal biljard, in pri zidu okoli in okoli nekaj stolov. Na zidu so viseli časopisi. Na biljardu je igralo nekaj mladih ljudi, v kotu na stolu sta brala dva mladiča in na stolu pri oknu je sedel velik, suh mož velikih las z naočniki na nosu pri četrti pive. Usedem se k temu na stol.

„Srečen popoldne“ pravim. — „Ali je dovoljeno?“

„Sluga! — Prosim!“ odvrne kratko starec, in pogleda ná-me izpod očal.

Dam si prinesti vrček pive in se ogledam po časopisih.

Bile so same stare številke. Potegnem iz žepa svoj „Hlas“, ki sem ga ravno s pošte dobil, ga razrežem in berem, kakor navadno, najprej „kukatko“, ta cvet svojega duha, (kakor pravijo pisatelji), z očetovskim veseljem in žalostjo, ker sem na svojem najmlajšem sinčku zopet videl napake in pomanjkljivosti. — „No, pod solnsem ni nič popolnega!“

S tem se tolažim vedno, in to me je tudi sedaj utešilo.

Moj sosed se je vrtel na stolu in pokašljeval. Pogledam, kaj dela. Gledal me je čudno, nekam prezirljivo, in rekel:

„Dovolite, gospod, vi berete „Hlas“?“

„Da! Kakor vidite.“

Sosed zmaje z glavo.

„In temu se čudite?“ vprašam jaz.

„Čudim se,“ reče sosed, gleda na me in si popravi očala. „Mislil sem, da berejo „Hlas“ samo stare žene, mežnarji, farizeji in fa... ne — duhovniki, a tu vidim, da čitate „Hlas“ tudi vi, čeprav nekam imenitno — izgledate (jaz se mu priklonim). „Hlas“, ta nesmisel, to budalost!“ Pri tem je položil kazalec leve roke na čelo, kakor bi je hotel prevrtati, in povzdignil glas, rekoč: „Dovolite, gospod, kdo pa ste?“

„Popotnik.“

„Aha, rajzender!“

„Čprav.“

„In v kaki službi?“

„Nabiram različno blago. Tako-le, kakor ste vi tukaj.“

Starec me čudno pogleda, nevedoč, kaj te besede pomenijo. — „Kakor jaz? Prosim, jaz sem krojač.“

„Torej krojač? Ravno za mé.“

kakor tudi polovico članov komisije, drugo polovico volijo davkoplačevalci iz svoje skupine.

Potem so še deželne davčne komisije, ki bodo reševale pritožbe proti odmeri okrajnih davčnih komisij itd.

Kako se bo davek odmeril?

Najprvo bodo davčna oblastva prve instance določila iz skupne svote deleže posameznim davčnim skupinam. Te deleže ali kontingente bodo pregledale deželne komisije in konečno na Dunaju osrednja komisija.

Davčna komisija pa bode v vsakem okraju porazdelila delež skupine na posamezne davkoplačevalce po povprečnih dohodkih obrta ali podjetja. Pridobinski davek je določen v goldinarjih tako-le:

1½, 2, 2½, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15, 18, 21, 24, 28, 32, 36, 40, 45, 50, 55, 60, 70, 80, 90, 100, 120, 140, 160, 180, 220, 260, 300, 340, 400, 460, 520, 580, 660, 740, 820, 900, 1.000, 1.100, 1.200, 1.300. Dalje raste pridobnina po 200 glđ.

Izjave.

Kot podlago za odmero pridobnine bodo komisije imele izjave posameznih davkoplačevalcev. C. kr. fi. nančno ravnateljstvo v Ljubljani je že meseca junija izdalo razglas, v katerem zahteva, da se mora izjava za odmero občne pridobnine izpolniti in odposlati do konca julija. Vsak davkoplačevalec ali davčni zavezanec mora v obrazcu, katerega dobi pri davkarju ali okr. glavarstvu, naznaniti svoje ime, stanovanje, obrt ali podjetje, katero izvršuje, kraj obrta, najemnino, število in vrsto pomočnih delavcev, visokost založenega kapitala pri podjetju, kakovost in število vseh sredstev pri podjetju, ki so stroji, motorji, živina itd.

Navesti je treba v izjavi številko in razred pridobninskega lista, če ga je doslej dobival od davkarje, dalje čas, kdaj je pričel svoj obrt, ali se preselil ali prevzel; navesti treba številko in datum listine, s katero je dobil dovoljenje izvrševati obrt, oblastvo, ki je izdalo to listino. Kdor sam ne vodi podjetja, mora imenovati svojega pooblaščenca. Če pri delu pomagajo žena ali otroci brezplačno, mora se to povedati.

Te izjave naj se izpolnijo po vesti ter oddajo ustno ali pismeno pri davkarju. Mladoletne zastopa varuh, trdke prokurist.

Naj nihče ne opusti te izjave, ker sicer bode komisija sama odmerila davek. Davčna komisija bode presodila te izjave, zaslila tudi veščake ali pa si sama ogledala podjetje.

Poslovne knjige pa sme le tedaj pregledati, ako davkoplačevalec sam dovoli. Davčna komisija določi svoto pridobnine po postavkah, kakor smo jih gori navedli. Te postavke pregleda davčna oblast prve instance, ter jih primerno zviša ali zniža, da dobi svoto, odmerjeno jedni davčni skupini. Vsak davkoplačevalec dobi potem naznanjeno odmerjeno mu svoto. Proti odmeri pridobnine se more vsakdo, pa tudi načelnik komisije pritožiti na finančno ravnateljstvo, oziroma upravno sodišče.

„Aha, že vem,“ zavpije sosed. „Vi kupčujete z različnim štofo.“

„Da, da, — z različnim štofo.“

„Mhm! Toda, mili gospod, sedaj še-le ne razumem, kako morete Vi brati „Hlas“? Saj ste vendar mnogo sveta obhodili, mnogo videli in slišali, morate vendar imeti jasen pregled — in čitate tak klerikalen list?“

Nedaleč od nas se je vstopil neki bradač in poslušal krojaške „levite“. Moj sosed ga ni niti zapazil, tako je bil navdušen in zatopljen.

„Kupite si sedaj „Svobodo“. Ko bodete to brali, se Vam bodo oči odprle.“

„Svobodo?“ vprašam. „Kje izhaja?“

„Tega ne veste?! V Pragi, v Krakovski ulici št. 17. Glejte, izdajatelj je gosp. Alfonz Štastny, ki je tako imenitno posvetil Palackemu in Brandlu in dokazal, da ni niti nebes, niti pekla po smrti, da je bil Jezus pravcati žid, Kristusa pa sploh bilo ni. Ta Vam je mož! In ti njegovi napadi, ti dovtipi! Le poslušajte. Takoj v 1. številki se bere: „Papež potrebuje na leto šest parov pantoflov, čeprav le malo hodi. Toda, „holt“, to poljubovanje, to jih „fentuje“. Hahaha! Ali ni to izborna?“ smejal se je črevljar iz polnega grla.

„Šest parov na leto, to je že nekaj!“ oglasi se bradač za nama. A koliko parov bi jih sv. Oče šele potreboval, ako bi mu jih poljubovali ljudje tako

„Kulturkampfi“ na Hrvatskem.

VI.

Iz Zagreba, meseca julija.

V „kulturkampfu“ na Hrvatskem moremo opaziti dve struji: židovsko in mažaronsko. Židovi bi-jejo povsodi, kjer jih je kaj, boj proti kristijanom iz verske mržnje in iz sebičnih razlogov. Glavna naloga jim je, kristijana uničiti ter ga storiti odvisnega od židovskega gospodstva. Glavno sredstvo v tem boju jim je časopisje, zategadel so si je prisvojili, kjer so le mogli. To so storili za rana na Dunaju in v Budimpešti, kjer zdaj zapovedujejo. Iz teh središč so razpredli svoje mreže na vse strani ter jih raztegnili tudi čez Hrvatsko. Tudi v tej zemlji so našli mastnih založajev, a ko so za bana Mažuranića dobili vse pravice pravih državljanov, začeli so se širiti ne samo po naših mestih, nego tudi po deželi.

Ali s tem svojim položajem še niso bili zadovoljni, hoteli so postati pri nas tudi važen faktor v politiki. Tudi to so dosegli. Osnovali so v Oseku svojo tiskarno in začeli izdajati svoj časopis „Drau“, a v Zagrebu so se židje vtihotapili k poluradnemu časopisu „Agramer Zeitung“. Tako ste postali na Hrvatskem dve važni podružnici židovskega časopisja, od koder so začeli zajemati podatke o tej zemlji v židovskem smislu glavni njihovi organi v Budimpešti in na Dunaju. V teh časopisih se zastopa načelo „Neue Freie Presse“ in „P. Lloyd-a“; a kaj sta ta dva časopisa napisala že proti kristijanom in Slovanom, je le preveč poznato. S početka so naši židje ravnali oprezno, napadali so krščansko vero le v podlistkih; ko se je pa pri nas razvnela borba tudi za narodni obstanek, ki nam je sicer po nagodbi zagotovljen, ali naši protivniki za to niti najmanje ne marajo, prestopili so hrvatski židje hitro v kolo naših narodnih protivnikov, ter udrihajo po Hrvatih kakor njihovi drugovi v Budimpešti in na Dunaju.

Zdaj se poluradna „Agramer Zeitung“ ne razlikuje niti najmanje od „Pester Lloyd-a“ v napadanjih krščanske vere in slovanske narodnosti. Ravno taka je tudi osečka „Drau“. Zdaj sta oba lista podvojila svoje napade na katoliško duhovščino kot braniteljico krščanstva in hrvatstva, češ, da je samo to na potu njihovemu gospodstvu na Hrvatskem. Zalibog da je res tako, kajti državna oblast je že zdavnaj izročila Hrvate na milost in nemilost tem žurnalistom, ki morejo pisati, kar jih je volja o veri krščanske in narodnosti hrvatske, a da se jim za to ne skrivi niti las. Kaj je potem čudnega, da se je pri nas razvil „kulturkampfi“ v tolikej meri?

Mažaroni so bolj pomagači pri tem „kulturkampfu“, nego začetniki. Ne verujemo, da jih je mnogo, ki so se vpleli v to borbo, to storilo iz sovraštva do krščanstva. Pač je verski indiferentizem pri nas le preveč razširjen v vseh slojih prebivalstva, posebno po mestih, ali za pravi židovski „kulturkampfi“ so zavzeti le redki, in to so člani frama-sonske družbe, katerih se seveda pri nas ne manjka. In vendar se je v novejšem času pridružil bojevni-

smrkavi in s tako umazanimi ustmi, kakor jih ima Alfonz in še nekdo. Po vsakem poljubu bi moral pantofel proč vreči.“

Krojač se strese, kakor bi ga bil gad pičil, jaz sem se pa smejal. Bradač je odšel, moj sosed pa je poslal „Svobodo“ v žep in je obmolnil. Rad bi bil še jeden kos njegove modrosti pokusil, zato začnem najino reč znova razvijati.

„Ta gospod je gotovo klerikalec, ne?“

„Ta? Ta je večji papist, nego papež sam, in v vsako stvar se meša. Toda, kdor ima kaj razuma, ga pusti pri miru in ne govori ž njim.“

„Kdo je zdaj vprašal za njegov razum?“ pravim jaz.

„No, vidite! Toda naj govori, kakor hoče, to me ne briga. Kdor išče pravice in postopa pravično, temu se ni ničesar bati.“

„To je sveta resnica,“ pritrdim mu.

„Ti duhovniki,“ nadaljeval je, „nas hočejo pridržati v stari temi. Hočejo, da bi jim tlako delali in desetino dajali, in če bi bilo mogoče, pričeli bi takoj z grozno inkvizicijo.“

„Ali ste brali o nji?“

„Kako pa ne!? „Skrivnosti inkvizicije“ so izšle pri Karafijatu v Brnu. Znamenito delo!“

„A, tam ste zajeli svojo zgodovinsko modrost?“

„Da, tam — in zagotavljam Vas, da je to

kom proti svečenstvu tudi hrvatski uradni list. Zakaj to? Ker to zahteva današnji zistem. Hrvate je treba prisiliti, da se pokoré popolnoma današnjemu zistemu, a ta je protiven njihovi slobodi, verski in narodni.

Židovi se boré za zistem, ali niso dosti močni; treba je tedaj, da se Hrvati sami med seboj gonobé, a zato so pozvani tudi mažaroni v boj, kajti mažaronstvo se more vzdržati le z današnjim zistemom. Mažaroni to dobro vedó, za obstanek jim je, če tudi je mnogi izmed njih prepričan, da zveza z židovi ne more biti koristna tudi njim. Ali iz tega vrtinca niso imeli drugega izida, nego lotiti se boja proti duhovščini, ki jedina še visoko drži prapor slobode kraljevine Hrvatske. Ta boj hrvatskih mažaronov, posebno upravnih činovnikov ni po našem mnenju enak z židovskim po postavku, izzvali so ga naši žalostni politični odnošaji, v katere smo zabredli radi naše popustljivosti nasproti Mažarom, ki nam ne usiljujejo samo svoje državne ideje, nego tudi brezverstvo po svojem zakonodavstvu. Njih podpirajo v prvem redu židje, potem pa mažaroni, a „kulturkampfi“, ki ga vodijo proti hrvatskemu svečenstvu kar složno, je za mažarone tem sramotilnejši, ker so oni sami kristijani in Hrvati, ki tako izdajajo svojo vero in svoj narod brez vsakega pravega povoda.

Tem hujša odgovornost jih čaka pred Bogom in tem sramotnejši spomin jim ostane v zgodovini. Le s studom se omenjajo izdajalci med vrstniki, pa tudi med potomstvom.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. julija.

Poljska gimnazija v Teštnu. Vkljub demotijem v „Fremdenblattu“ in nekaterih drugih oficijoznih listih se vendar še vedno vzdržuje vest, da z dovolitvijo pravice javnosti tešinskemu zavodu ne bode nič. Poljski listi, razven vladnih, naravnost trdijo, da je inšpirovan članek v „Fremdenblattu“ samo pesek v oči, ki naj bi preslepil narod, da bi nekoliko časa umolknil s svojimi zahtevami. Tega pa ne bodo storili zastopniki poljskega naroda, marveč vedno glasneje kazali na nujno potrebo tega zavoda. Priredilo se je v to svrhu že več shodov, na katerih se je izrekla pomenljiva beseda aut-aut, to je, da prav lahko postane tešinska gimnazija za ministra Gautscha to, kar je bila celjska gimnazija za koalicijsko ministerstvo. To hoče nekaj reči; da bi bili le jedini vsi poljski zastopniki, toda žal, še vedno se nahajajo mej njimi nekateri, ki v tem oziru, najbrže iz strahu, ne storé povsem svoje dolžnosti. — Lvovski mestni zastop je sklenil v zadnji seji, ustanoviti deset ustanov po sto goldinarjev za učence prvega razreda tega zavoda. Z ozirom na ta domoljubni čin pozivljajo listi ostale občinske zastope, naj posnemajo vzgled lvovskega mesta in s tem popravijo vsaj deloma to, kar so zakrivilo poljskemu narodu sovražni faktorji.

resnica! Sicer bi se to ne razširjalo in država bi to prepovedala, če bi ne bilo res! Oh, to je grozno, kaj se je delalo. Jaz nisem brezverec — toda verovati v nezmotljivost? Nikdar! Samo veda je nezmotljiva!“

„Kakoršno oznanjuje gospod Alfonz Štastny,“ dodal sem jaz.

„Da,“ pritrdi mi. „Samo veda nas reši.“

„In kaj ste študirali?“ vprašam.

„Jaz? — Nič!“

„Potem Vas pa Vaše znanje ne bo rešilo,“ dostavim šaljivo.

Krojač se nasmeje: „Vi ste čuden mož!“

Na trgu zadoni petje. — Vse se je drvilo k oknom.

Velika procesija Slovakov se je pomikala po trgu in duhovniki ž njimi. Gostje so metali skozi okno svoje opazke in se smejali bolj priprostemu petju.

Ko so odšli, se zopet usedemo, in moj sosed začne razkačen:

„Ali ni to nesmisel, tako po svetu postopati in lenariti?“

„Saj je danes nedelja!“

„Je; toda oni porabijo pet dnij za sem in tja. Koliko se potrat! Kolika izguba za narodno gospodarstvo!“

Obstrukcija v ogerskem parlamentu.

Skoro jednako, kakor v avstrijskem parlamentu razvila se je neplodna in vsakemu pozitivnemu delu sovražna obstrukcija tudi v ogerskem parlamentu. Povoda ogerski obstrukciji ni iskati morda v jezikovnem vprašanju, kakor se je to dogajalo in se bo žalibog še nadalje v dunajski zbornici, marveč ogerska opozicija rohni samo zato, ker je nezadovoljna z Banffyjevo vlado, ker hrepeni po premembi. Pravi zastopniki ogerskega ljudstva bi seveda našli dovolj tehtnih vzrokov za to postopanje, a so sami preslabi in se jim zdi po vsej pravici taka obstrukcija največja bedarija. Rogovilijo torej samo prenapeteži, ki so deloma nezadovoljni z vladnim načrtom o sladkornem davku, kakor tudi s tiskovnim zakonom, deloma pa zato, da posnemajo svoje zveste prijatelje tostran Litave. Vlada se je nekaj časa upirala navalom, a kmalu je uvidela, da treba vporabiti proti njim najstrožja sredstva. Ministerski predsednik se je podal opetovano na Dunaj, kjer je poročal cesarju o vsej zadevi. Ne vé se sicer, kaj se mu je naročilo, vendar trdi „Magyarozzag“, da je ministerski predsednik pooblaščen, potem kompromisa napraviti zopet potreben mir v parlamentu. Kako in ali se mu sploh to posreči, je seveda vprašanje, na katero sedaj pač ni lahko odgovoriti, kajti dokler vladajo v Budimpešti tako zmedene razmere, ni lahko misliti na kako pomirjenje. — Pač pa je uvel neko drugo sredstvo, ki sicer ne bo mnogo pomagalo, vendar pa vsaj za prvi hip zaprlo sapo rogoviležem in razgrajatem. Odredil je namreč vsak dan dopoludansko in popoldansko, oziroma nočno sejo ter s tem dal priliko kričaćem, da se do dobra izrohne. Umakniti se pa ne mara po nobeni ceni. Kako dolgo traja to?

Italijanska poslanska zbornica je včeraj zaključila pomladansko zasedanje ter so „ljudski“ zastopniki nastopili počitnice, ki trajajo bojda do meseca novembra. Dela ji je sicer ostalo še mnogo nerešenega, kajti pozitivnega dela itak ni bilo mnogo dovršenega, posebno pa ne v korist do kostij izmozganega prebivalstva, marveč se je ves čas malone porabil samo za neplodne prepire in debate, ki spadajo vse drugam, kakor v zbornico poslancev. Največja radost je vladala v zbornici tedaj, ako je kateri zastopnikov na najbolj neosnovan način napadal katoliško cerkev in njenega vrhovnega poglavarja. V poslednjih tednih je bila zbornica prav slabo obiskana, kajti poslanci so se šli raje hladiti in vedrit v senčnate loge, kakor da bi sedeli v dvoranah na Monte Citorio. Nerešeni so vsi važnejši predlogi, bodisi vladni ali izmej sredine poslancev, ki bi vsaj deloma na ta ali oni način odpravili kako izmej neštevilnih krivic, ki tlačijo ljudstvo. Le proračun za bodoče leto se je rešil z neznansko hitrostjo. Oglasilo se je sicer povodom debate nekaj pro in contra govornikov, toda ko je prišla vrsta nanje, so se raje sprehajali po senčnih livadah. „Ljudski“ zastopniki pri tej priliki niso hoteli spominjati se svoje dolžnosti napram volilec, katere bi bili lahko ubranili pred novimi neznansimi bremenami, kakoršna

je zahteval vojni minister za potrebe italijanske armade. Danes ali v ponedeljek zaključi svoje delovanje tudi senatska zbornica in potem se prično za Italijo prave parlamentarne počitnice. Nerešena je seveda zopet Crispijeva zadeva, ki bo najbrž ostala nerešena, dokler bo živ. „Gazzetta Piemontese“ sicer trdi, da bo vlada zahtevala od zbornice, da ga izroči sodišču, toda le tedaj, ako se najvišje sodišče ne zadovolji z navadno sodbo. Tako se stvar rešuje v največjo radost lisjaka Crispija.

Tedenski koledar.

Nedelja, 18. julija: Šesta pobink.; evang.: Jezus nasiti 4000 mož. Mark. 8. Kamilij Lel. spoz. — Ponedeljek, 19. julija: Vincencij Pavl. sp. — Torek, 20. julija: Jeronim Emil. spoz. — Sreda, 21. julija: Prakseda dev. — Četrtek, 22. julija: Marija Magd. spok. — Petek, 23. julija: Apolinarij šk. — Sobota, 24. julija: Kristina d. — Lunin sprem. Zadnji krajec 21. julija ob 4. uri 6 minut zvečer. — Solnce izide: 20. julija ob 4. uri 36 m.; zaide ob 7. uri 37 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. julija.

(Dr. Jan. Nep. Glavina,) nadškof Peluzijski, pripeljali so se danes popoldne s poštanim vlakom v Ljubljano, delit gospodom bogoslovcem višje redove.

(Kanonično vmeščen) je bil dne 15. t. m. č. g. Ivan Kromar na župnijo Šturje.

(Celjska gimnazija pokopana.) Pred kratkim še smo poročali, da slovensko-nemška spodnja gimnazija v Celju ostane in se morejo učenci današnji dan vpisavati. A „višji oziri“ zahtevajo menda, da nemčursko Celje ne sme biti sedež slovensko nemške gimnazije. Danes nas je namreč iznenadila, osupnila in ogorčila brzojavka z Dunaja, ki slóve: „Fremdenblatt“ piše, da je vprašanje slov.-nemške nižje gimnazije ravnokar rešeno: ta gimnazija poneha koncem avgusta. Za učence slovenske narodnosti je začasno preskrbljeno, da bodo v posebnih razredih višje gimnazije dobivali pouk v predmetih nižje gimnazije. Definitivna uravnava se bode izvršila v dobi provizorija, kakor upamo, v sporazumljenju obeh narodnostij. Naučno ministerstvo namerava v Celju ustanoviti živinozdravniško šolo za planinske dežele. — Pero nam danes zastaja vzpričo... Toda, ne zapišemo besede, pač pa hočemo prihodnjič govoriti o tem „ukrepu“, katerega imajo na vesti tudi oni slovanski poslanci, ki so se odtegnili glasovanju o proračunu. Hud je ta udarec za narod slovenski, a bode ga prebolel, kakor jih je že sto in sto drugih. Od naših državnih poslancev pa pričakujemo, da o pravem času govoré resno besedo.

(Krščansko-socijalna železničarska organizacija.) Državni poslanec Tusel je na povabilo drž. poslanca dr. Kreka prišel v Ljubljano ter v četrtek

Za mestom sem videl, kako so romarji pred križem molili. Došel sem jih. Molili so za prijatelje in neprijatelje, torej tudi za tega krojača.

Tako je: Liberalizem obrekuje in natolcuje; krščanstvo pa moli in blagoslavlja. Liberalizem puštoši kakor povodenj, krščanstvo pa rosi rodovitnost, kakor dež. Liberalizem šviga kakor blisek; krščanstvo pa sveti kakor solnce. Liberalizem buči in žge kakor samum; krščanstvo pa pihlja kakor pomladanski vetrič in preganja strupene megle.

Liberalizem stavi strehe na poslopja, zidana na močvirskih tleh; krščanstvo pa zida na trda tla, in streha mu je večni obok.

Slavno občinstvo, drži se, katere strani hočeš. Bog ti je dal razum, da moreš izbrati. Tudi mene so pregovarjali, da bi bil liberallec, in obetal so mi celo večjo plačo. Toda od tistega časa, ko je blagorodni gospod dr. Herbst, glava in slava liberalcev, voditelj in ponos naprednjakov in poguba mračnjakov, sam rekel, da ste dve stvari, ki moreta Avstrijo pahnuti v pogubo, ed tiste dobe sem rekel: Vaclave, oho! Ne hodi na levo, zavij se na „hot“. Gospod Bog ima še moč v Avstriji; zato se drži desne in resnice! — Oni gospodje ne imenujejo Boga, zanašajo se samo na naravo. Ker je pa narava dekla Božja in tako dela, kakor hoče Božja volja, zato se obrnem raje naravnost k Bogu po prislavici: Ne hodi h kovačku, pojdi naravnost h kovaču.

večer in sinoči na shodih kršč.-soc. železničarskega društva v obširnih govorih pojasnoval železničarske razmere, katere so mu kot nadsprevodniku dobro znane. Danes se je odpeljal v Trst, od koder se jutri vrne v Ljubno na Gornj. Stajarskem k shodu. V imenu katoliških Slovencev mu izrekamo javno najtoplejšo zahvalo za njegovo požrtvovalnost s trdno nadejo, da je njegov poset trajno utrdil krščansko zvezo železničarskih služabnikov med nami. Obširneje poročilo prihodnjič.

(Potres.) Skoda, ki jo je prouzročil zadnji potres, se približno ceni na 500.000 gl., vendar pa bode natančna cenitev gotovo pokazala še veliko večjo svoto, ker javna poslopja in cerkve tu še niso uračunjene. — Prebivalstvo se je zopet popolnoma pomirilo. Poškodovan ni bil nihče, dasi je bil neki delavec pri trnovski cerkvi v veliki smrti nevarnosti. Poročali smo namreč, da je potresni sunek vrgel težek kamenit križ s pročelja. Ta je padel tako blizo delavca na tla, da mu je zadel krajec klobuka, vendar pa je mož ostal popolnoma nepoškodovan. — V ljubljanski okolici sta najbolj poškodovana Vič in Glince, kjer se je zrušilo več dimnikov in razpokalo več poslopij. — O potresu dne 15. t. m. so nam došla še mnoga poročila, tako iz Tunjic, z Vrhpolja pri Moravčah, iz Novakov in Stjaka na Goriškem, s Krke na Dolenjskem, iz Črnomlja, s Smarne gore, iz Cemšenika, iz Stange, iz Trebnjega, iz Mengša, iz Dobropolja itd. — Na Črnučah so imeli šolarji ravno prvo sv. spoved pri podružnici v Nadgorici. Kar zagromi ter se strese vsa cerkev, da otroci kriče zbeže iz cerkve, kakor tudi deček iz zvonika, kjer je hotel ob 7. uri zvoniti. Hvala Bogu, škode ni znati. — Iz Branice na Goriškem nam poroča prijatelj, da so i ondi čutili močen potres, ki pa ni povzročil škode.

(Potresno opazovalnico) bodo ustanovili na tukajšnji c. kr. višji realki. Gosp. profesor Al. Belar se je odpeljal v Padovo, da se ondi pouči o taki znanstveni napravi.

(Mestna višja dekliška šola) je sklenila v četrtek 15. t. m. svoje prvo šolsko leto s sv. mašo, katero je daroval v cerkvi sv. Jakoba profesor veronauka preč. g. dr. Svetina. Potem je razdelil ravnatelj prof. dr. Požar v navzočnosti nekaterih prijateljev šole — po primernem nagovoru gojenkam izpričevala. — Vseh gojenk je bilo v prvem letniku 26, jedna hospitantinja in 25 rednih učenk. Izmed poslednjih je dobilo 9 prvi red z odliko, 16 gojenk pa prvi red. Da sta bila i napredek i nraavnost v obče hvalna, temu je vzrok deloma posebna nadarjenost in marljivost gojenk, deloma to, da je zavod oskrbljen z najboljšimi učnimi sredstvi, prav tako pa tudi vzgledna trudoljubivost vsega učiteljskega oboja. — Podarili so šoli: Član kura-torija g. dr. Val. Krisper 100 gl. za knjižnico, dež. muzej zbirko rudnin, Slov. Matica 72, gg. Fr. Pretnar 23, S. Rutar 9, dr. Svetina 6, Ivan Lego 6 knjig, A. Vrabl 1 knjigo, Srečko Stegnar 2 zemlje-vida in zbirko draguljev, Fr. Orožen 1 zemljevid, Al. Gangl 2 slike, Korn. Gorup 1 sliko. Vsem do-brotnikom novega zavoda srčna hvala! Šola se preseli te dni v novo hišo „Glasb. Matice“, Gosposke ulice, št. 8. ter bode imela v prihodnjem šolskem letu prvi in drugi letnik. — Vsakovrstna pojasnila daje med počitnicami pismeno, od 13. septem bra nadalje pa ustno v pisarni začasni ravnatelj, c. kr. prof. dr. L. Požar.

(Letno poročilo c. kr. državne gimnazije v Kranju za leto 1896/97.) Prvi sestavek je pisan v slovenskem jeziku; profesor Fr. Novak, dobro znan vsem, ki se zanimajo za slovensko stenografijo, po svojih razpravah v novomeškem in vllanskem kranjskem letnem poročilu, nadaljuje svoj temeljit in res ukovit spis: „Srednje (I.) in končne (II.) okrajšave v slovenskem debatnem pismu“. — Kakor čujemo, ne zanimajo se za prof. Novaka razprave samo slovenski in slovanski stenografi, temveč tudi razna stenografska društva izven Avstrije. — Želeli bi, da g. pisatelj zbere svoje sestavke ter jih poda napredujočim Slovincem v obliki učne knjige za slovensko debatno pismo; saj vendar upamo, da se na naših gimnazijah skoraj uvede poleg pouka za nemško tudi pouk za slovensko stenografijo. — Učencev je bilo na zavodu začetkom leta 281+2, 9 jih je ustopilo med letom, koncem leta 264+2 (+ 2 t. 2 privatista); v Kranju je bilo rojenih 26, sicer na Kranjskem 228+2, na Koroškem 3, na Primorskem 2, na Hrvaškem 1, na Stajarskem 4. Po narodnosti so vsi, razen 2 Nemcev, Slovenci. Spričevalo z odliko jih je dobilo 54+1, s prvim redom 157, z

„Na zadnje pa pride iz tega „krah“, rekel sem.

„Prijatelj, če bi bili šli ti ljudje lansko leto v razstavo, bi jim ne bil nihče zameril.“

„Razstava, to je nekaj družega. Tam bi se bili izobrazili, a tukaj?“

„Sedaj bodo opravili spoved, in od tega bodo imeli večji užitek, nego od razstave.“

Krojač upre v mé oči in pravi: „Tudi Vi hodite k spovedi? Jaz ne!“ pristavil je ponosno. — „Grešnik sem, to priznavam, toda da bi šel k duhovnu, ki je sam grešnik, da bi pokleknil pred njim jaz olikani človek, in rekel: Jaz ubogi, grešni človek? — To se ne spodobi.“

Zadnje besede je izgovoril s posebnim naglasom, da bi gotovo vsi slišali. To me ije razdražilo. Rečem mu torej glasno: „Ker priznavate, da ste grešnik, in ker se Vam gabijo besede: „jaz ubogi grešnik,“ recite raje: jaz olikani, naduti, prevzetni krojač,“ — in dobro bode.“

Vse se zasmee. — Krojač skoči po konci: „Kaj takega naj mi reče tujec!“

Hotel je nekaj govoriti, a bradač mu vzame besedo z jezika in reče: „Ta gospod Vas ni vprašal za katekizem. Kakor ste ga Vi vprašali, tako je odgovoril.“

Krojač vzame klobuk in odnese pete, jaz pa „kukatko“ in poslovišči se z bradačem, odidem.

drugim 24+1, s tretjim 11, ponavljavni izpit jih sme delati 18. — Učni uspehi so torej jako povoljni. Solnine so plačali vse leto 2205 gld., ustanov so dobivali v znesku 1995 gld. 25, kr. Za podporo ubožnih dijakov se je prav mnogo storilo; iz podporne zaloge, za katero je prispevalo tudi letos lepo število dobrotnikov (gl. str. 36), so dobivali šolske knjige in obleko, v dijaški kuhinji hrano. Učitelj je bilo 9. Jako laskav za kranjsko gimnazijo je odlok vis. c. kr. šolskega sveta z dne 26. aprila 1897, št. 1058, v katerem se nahaja poročilo deželnega šolskega nadzornika Jos. Sumana o nadzorovanju gimnazije, ki izraža popolno zadovoljnost z ozirom na šolski obisk in učne vspehe in se priznava marljivost ravnateljeva in učiteljskega oboja. Mladi zavod se krepko razvija.

(Za gimnazijsko kapelo v Kranju) so darovali p. n. dobrotniki: G. Stefan Rihar, mestni kapelan v Kranju, 10 gl.; g. Viktor Steska, mestni kap. pri sv. Jakobu v Ljubljani, 3 gl.; neimenovan g. župnik 2 gl.; Marija Demšar iz Kranja 10 gl.; Matilda Kokalj s hčerjo 8 gl. 30 kr.; Franc Rudolf, trgovec in posestnik v Črnem Vrhu, 2 gld.; neimenovana gospa 15. gld. Bog plačaj!

(Nesreča pri strelnih vajah.) Iz Leskovca se nam poroča: Tukaj imajo topničarji svoje vaje. Strogo je prepovedano skrivati kroglice. Sedemnajstletni Martin Račič iz Bregov je včeraj dne 16. t. m. našel jedno kroglico ter jo prinesel domov. Popoldne ob 1/2. uri nesrečnež tolče na šrapnel, kroglica se razleti in mladeniča raztrga; ene roke in nekaj telesa niti najti ne morejo. — Vsako leto se ljudem naroča, naj puste take reči, ako jih najdejo, na miru ter naznanijo topničarjem. Ze večkrat so ljudje kaj našli ob vajah, a ta grozna nesreča je prva.

(Od Sv. Kr.ža pri Litiji.) Dne 15. t. m. je bil pri nas zjutraj ob 7. uri potres; trajal je kake 4 sekunde. Sunek je bil vodoraven. Stresla so se okna in vrata. — Tekom enega meseca so se tu vtopili 3 otroci. Eden je bil star pet let, padel je v jamo, kjer so apno gasili; umrl je čez teden dni za opeklinami. Druga dva, eden dve leti, drugi 1 1/2 leta star, sta se pa utopila v vodi, v takoimenovanih tolmunih, katere imajo ljudje blizo hiš za živino, in sta bila takoj mrtva. Vse trikrat je prišla komisija iz Litije ogledovat.

(Iz Škofje Loke) se nam piše: Dne 9. t. mes. smo tukaj položili k zadnjemu počitku gosp. bogoslovca-tretjeletnika Matevža Jesenovca. Pogreb, katerega je vodil z mnogoštevilno asistencijo preč. gospod prelat dr. Kulavica, je bil res veličasten; spreveda so se udeležili: domači gg. duhovniki, oo. kapucini, 23 bogoslovcev, mestni in starološki občinski zastop, katoliško rokodelsko društvo z zastavo in mnogo prebivalstva iz mesta in okolice. Gosp. bogoslovci in pevec rokodelskega društva so pred župniščem in na pokopališču zapeli ganljive žalostinke. Na pokopališču se je veleč. gospod mestni župnik zahvalil preč. gospodu prelatu dr. Kulavici, županu in vsem udeležencem, a gospod prelat mestnemu župniku za njegovo požrtvovalnost, s katero je podpiral pokojnika. — Ker rajnik ni imel nobenega sorodnika, prosimo vse njegove prijatelje in znance, da bi prispevali za spomenik. Darove hvaležno v sprejema veleč. g. mestni župnik Ivan Tomazič.

(V zadnji seji tržaškega mestnega zastopa) je pokazal znani „slavofil“ dr. Spadoni zopet svojo brezmejno ogorčenost nad Slovani. Govoril je namreč o svoti 250 gld., katero je naklonil ljubljanski mestni svet v jedni zadnjih sej žrtvam italijanskega terorizma v tržaški okolici, ter izjavil, da je pokazalo ljubljansko mesto s tem činom popolno solidarnost s provzočitelji „tako vandalskih dejanj“ in proslavljalo protizakonito postopanje obtoženih slovanskih „rogoviležev“. Konečno je apostrofoval vlado, zakaj ni zbog tega „vnebovpijočega“ čina razpustila ljubljanskega mestnega zastopa, in sentimentalno vprašal, ali niso to morda obresti one svote, ki jo je svojedobno naklonilo tržaško mesto ponesrečeni Ljubljani. Vladni zastopnik mu je konečno pokazal, da tržaškemu mestnemu zastopu nikakor ne pristaja pravica, nadzorovati opravila in delovanja drugih občinskih zastopov. No, dr. Spadoni naj bo prepričan, da on s svojimi bedarijami ne more razžaliti ljubljanskega prebivalstva.

(Zagotovitev posteljne slame) V sled zagotovitve potrebnine gledé posteljne slame za deželno obrambene čete v Ljubljani za dobo od 1. septembra 1897 do konca avgusta 1898 vrši se javna obravnava dne 28. julija t. l. v pisarni upravne komisije za 3. in 4. bataljon c. kr. deželno obrambenega pešpolka Ca-

lovec št. 4 v novi deželno obrambeni vojašnici v Ljubljani. Zagotoviti je okrog 340 meterskih stotov posteljne slame, katero je dobaviti v naslednjih rokih: 1. januarija, 1. aprila, 1. maja, 1. junija, 1. avgusta in 1. septembra. K ti obravnavi se pripuščajo ustmene in pismene ponudbe. — Zakupni razglas se lahko pogleda tudi v pisarni trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani.

(Za kolesarje) Bukvarna B. Lechner-jeva, Dunaj, Graben 31, je izdala zelo priročen zemljevid za kolesarje v meri 1:300.000. Na ogled nam je poslala VIII. list, ki obsega toure od Celja do Trsta, od Trbiža do Črnomlja, tedaj celo Kranjsko, velik del Primorske, nekaj Štajerske, Koroške in Istre. Pri vsacem kraju je naznanjena nadmorska visočina, vsa pota in ceste so tako natančno označene, da kolesar lahko že naprej preudari touro, akoravno še dotične okolice ni videl. — Da so slovenska imena zelo popačena — je umevno. Na platno razpet list velja 90 kr.

(Poštni nadkomisar obsojen.) Po celem Kranjskem znani poštni nadkomisar Peter Corà bil je dne 15. t. m. pri okrajnem sodišču v Logatecu obsojen zaradi razžaljenja časti na 25 gld. globe, oziroma pet dnij zapora, ker je popolnoma neosnovano obdolžil poštnega ekspeditorja Ernesta Maistra uradnega izneverjenja.

(Potres na Koroškem.) Piše se nam: Potres dne 15. julija v jutro, ki vas je zopet hudo razburil in prizadel zopet precej škode, se je močno čutil tudi po Koroškem. Čutili smo ga v Celovcu, pa tudi iz drugih krajev nam prihajajo poročila o njem. V Pliberku, Zel. Kaplji, Ukvah itd. so bili sunki tako močni, da so se premikale razne stvari po izbah. Da bi nas mili Bog obvaroval pred večjo nesrečo!

(Koroške novice.) Iz Celovca, dne 16. julija: Meščanska šola v Celovcu je minuli teden s primerno slavnostjo obhajala 25letnico svojega obstanka. V minulem šolskem letu je šolo obiskovalo 151 učencev, med njimi samo 12 Slovencev, in 164 učenk, med njimi samo jedna Slovenka. Pač na slabem smo! — V Šmihelu nad Pliberkom je umrl občespoštovani posestnik gospod J. Klok ar, župan bistriške občine. Bil je cel mož, veren in marljiv, prav vzgleden gospodar ter zvest pristaš naše stranke. Lahka mu zemlja! — Ravnatelj g. dr. E. Kram ar bode dne 18. t. m. predaval pri „Nemcu“ v Libeličah o gospodarskih stvareh.

(Zlato poroko) praznujejo prihodnjo nedeljo dne 18. jul. v Zrelcu ob Celovcu starejši občespoštovanega č. g. rodoljubnega župnika J. an. Vidoviča na Radišah. Ob tej izvenredni priliki priredi se večja slavnost. Zlatoporočencema kličemo: Še na mnoga leta!

(Iz Celovca) dne 16. julija. Ze v svojem poročilu o zadnjem nemškonačionalnem „volkstagu“ sem omenil, kako nemški listi pretiravajo gledé številu udeležencev pri onem shodu. Razvidno je to tudi iz tega: „K. Z.“ poroča, da se je izdalo 766 vstopnic. Da ni nihče brez vstopnice vstopil, na to je pazil navzoči vladni komisar. Tudi ni misliti, da so res vsi, ki so imeli vstopnice, prišli na shod. Iz tega pa moremo sklepati, koliko je približno število udeležencev. Nemški listi dosledno pišejo, da jih je bilo nad 1000, a iz predstoječega je spoznati, kako nesramno se ti listi — lažejo! — Od 12. do 14. t. m. vršili so se na tukajšnji gimnaziji zrelostni izpiti. 7 dijakov od 28 jih je dovršilo z odliko, drugih 21 vseskozi s povoljnim vspehom.

(Iz celovške škoflje.) Dne 22. avgusta bode mil. g. knezoškof posvetil novo župnijsko cerkev in glavni oltar pri Devici Mariji na Jezeru (Prevalje), imel tam kanonično vizitacijo in delil zakrament sv. birme. — Premiščeni so č. gg. kaplani: Florijan Kram ar iz Mostiča v Pliberk, V. Tesař iz Požarnice v Roje, Jan. Smolej iz Vetrinja v Kotarče.

(Nurje in požari.) S Koroškega, dne 16. jul. Dne 10. t. m. je strela udarila v stolp podružne cerkve v Zelezih pri Mostiču. Plamen so še ob pravem času zapazili in zabranili večjo nesrečo. Skode je nad 100 gld. — Isti popoldan je strela udarila tudi v stolp podružne cerkve sv. Ožbolta v Jedovcah pri Grabštanju. Streha na stolpu in cerkvi je zgorela. Znotraj cerkev ni poškodovana. Ravno tam je pogorela tudi hiša in skedenj posestnika Faleja. Zgorelo je tudi dvoje svinj in vsi letošnji pridelki. — V Farni vasi pri Prevaljah je pogorel hlev posestniku Peruzziu.

(Potrjen zakon) Presv. cesar je potrdil zakon štajerskega deželnega zbora glede oproščenja deželnih in občinskih doklad na hišnorazredni davek za vse prezidave, ki se izvrše v graškem okolišču iz javnih zdravstvenih in prometnih ozirav.

(Odlikovanje.) Častni kanonik, dekan in župnik v Kozjem, veleč. g. Ivan Božina, je prejel od presv. cesarja zlat križec za zasluge s krono.

(Podporno društvo za slovenske velikošolce v Gradcu.) Odbor tega društva se je v prvem občnem zboru tako le sestavil: Predsednik: dr. Gregorij Krek, vseuč. prof.; podpredsednik: dr. Benjamin Ipav ic, zdravnik in primarij; tajnik: dr. Karol Strekelj, vseuč. prof.; blagajnik: Fran Zelezinger, prof. na II. drž. gimnaziji; tajnikov namestnik: Fran Hauptman, prof. na učiteljskem; blagajnikov namestnik: Avgustin Skočir, župnik na deželni bolnici; odbornika namestnika: Fran Hrašovec, okrajni sodnik v p. in Stefan Rojnik, c. kr. namest. oficijal; pregledovalca računov: dr. Ivan Klasi ne, odvetnik in Anton Turkuš, prof. na dež. vel. realki. Odbor se je volil za tri leta. — Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Gradcu so do zdaj darovali po g. prof. dr. Kreku: Kmetška posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani, 40 gld.; kmetška posojilnica na Vrhniki 20, posojilnica v Gorenji Radgoni 15, posojilnica v Marenbergu 10, gg.: dr. Gr. Krek, c. kr. vseuč. prof. 10 gld. (1. obrok ustanovnine); A. Kupljen, c. kr. notar v Črnomlju 6, dr. Benj. Ipav ic, zdravnik v Gradcu 5, I. Pauer, trgovec v Bralslovcah 5, Avg. Skočir, župnik na dež. bolnici v Gradcu 5, dr. K. Strekelj, c. kr. vseuč. profesor v Gradcu 5, A. Turkuš, prof. na dež. vel. realki v Gradcu 5, A. Rupler, prelat in kanonik v Gradcu 4, W. Wanous, trgovec v Radgoni 3, Fr. Hauptman, prof. na učiteljskem v Gradcu 2, Fr. Hrašovec, c. kr. okr. sodnik v p. v Gradcu 2, Božidar Štifter, gimn. prof. v Kalugi 1 gld. — Nadalje sta še darovala: gg. A. Kaspret, c. kr. prof. na I. drž. gimnaziji v Gradcu 5, Fr. Zelezinger, c. kr. prof. na II. drž. gimnaziji v Gradcu 5 gld. Vsem skupaj in vsakemu posebej izreka odbor prisrečno hvalo za prejete prispevke in prosi, naj blagovoli slavno slovensko občinstvo podpirati naše novo prepotrebno podporno društvo za uboge, a marljive slovenske dijake na vseučilišču in tehniku v Gradcu. Kdor ima veliko, naj daruje več, kdor ima malo, naj daruje nekaj. Vsak, ki bode naše društvo na kateri koli način podpiral, sme prepričan biti, da stori eminentno dobro delo. Odbor bode s prejetimi prispevki vestno ravnal in prejeta darila le med tiste dijake razdelil, ki se pridno uče, a so žalibog v sili in bedi. — Znano je, da nam treba v vseh strokah naraščaja. Ako skrbimo za dobro vzgojo naše mladine, skrbimo za boljšo bodočnost nam milega naroda. — Prečastiti blagi podpiralci in prijatelji naše mladine naj blagovolijo svoje prispevke pošiljati: gosp. Fr. Zelezinger-ju, c. kr. prof. na II. državni gimnaziji v Gradcu, Graz, Zinzendorfgasse Nr. 32, I. St.

(Socijalistiški shod.) Iz Kozine se nam piše: Dne 12. julija sklical se je socijalistiški shod v našo vas. Do zadnjega dne se ni vedelo, kaj bo, le privrženci so bili bolje poučeni. Vstop je bil dovoljen le proti povabilu. V naglici se je zbralo tudi nekaj družih ljudij poslušat modrost g. Kristana. Privrženci so bili z malo izjemami železničarji. Prodajal je svoje nazore in nauke socijalistiške po svoji navadi. Nič novega ni povedal, kar že ni znano po časopisih. Zoper kapitalizem in klerikalizem je njegov boj. Narodnost ni nič; vsi smo jednaki, pa zakaj jedni le vživajo in ne delajo. Človek je le človek in ne več, nebes ni, s katerimi cerkev tolaži uboge. Klerikalci so mračnjaki, nevedneži; ugaja mu Aškerc in navaja njegove poezije. Duhovniki ne govorijo resnice, v nevednosti hočejo obdržati ljudstvo. Tako in jednako budalost je kvasil svojim somišljenikom. Ni bilo tako mirno, kakor si je on želel. Ugovarjalo se mu je, in to ga je spravilo še le v ogenj, da se je spozabil in imenoval svoje nasprotnike osle. Govoril je čez najjsto uro zvečer, shod se je začel po deveti uri. Ojgovarjati ni bilo časa, ker gostilničar stopi v sobo ob 11. uri, da zapre. V kratkem bode drugi shod, javen, ob solncu, ne pa pri luči in v noči, tam pa se bode ljudstvu pokazalo, kakšni so ti novi proroki. Gročanski.

(Iz Prage,) meseca julija. Glasovi nemških časopisov o govoru princa Schwarzenberga v Budjevecih jasno kažejo, da je isti velicega pomena, in da je vzvišeni govornik udaril ob prave strune. Po mnenju „Fremdenblatta“ bi se bil moral postaviti

na stališče sprave, to je: prositi bi bil moral gospodo a'la Wolf, Iro, da se vendar Čehov usmilijo, da odjenjajo od obstrukcije; svoje volilce pa bil bi moral ohladiti, k pokorščini in ponižnosti napeljevati. Da, da, pri ne Schwarzenberg naj bi prosil ljudi take baže, katere dolži celo Bismarck izdajstva! „N. Fr. Pr.“ kar besni proti njemu, ker hoče boj proti vsemu, kar je nemško. Najraje bi videl časopis, ako bi Schwarzenberga ne bilo. Prav surovo pa nastopa proti njemu „Arbeiterztg.“ Le-ta pravi o njem, da se ni ničesar naučil, da izkorišča cele rodove, sumniči njegovo rodoljubje, sploh vede se tako, kakor se more vesti žid, kojemu se smejo vse nečednosti očitno očitati. — Dr. Schlesinger preti, da se Nemci ne vdeležijo sej v deželni zboru, dokler se položaj ne zjasni, to je, dokler se ne prekliche jezikovna naredba. Enako se boče tudi obstrukcija v državnem zboru nadaljevala. No Nemci počenjajo že čudne reči. Mesto se kosa za mestom, kjer bo hujši dirindaj, kje bodo Čhe hujši napadali. S tem svojim preljubeznjivim ravnanjem so že prisilili vlado, da je poklicala v Mostu na pomčé vojske. V svojem srdu in togoti so kar slepi, da še vedno mislijo vplivati na vlado ter jo takim potom prisiliti k preklicu jezikovne naredbe. Za vlado stoji 19 milijonov ljudi, ki spoznavajo pravičnost te naredbe in le na 4 milijone jih je zoper. Ni tedaj dvoma, da bo obstrukcija konec storila. Besnim Germanom pa moramo biti če dalje hvaležnejši in si želimo, naj še nekaj časa rogovilijo po zaprtem ozemlju, potem dobomo veliko lažje svojih pravic. Samo bati se je, da se jim bodo začeli možgani mešati, kakor se je to zgodilo nemškonacionalnemu poslancu Geblerju iz Linca. — Mestni zbor je sklenil sklicati v Prago veliki shod zastopnikov večjih čeških mest. Na shodu se bodo obravnavale pravice češkega jezika v čeških deželah. Povod k temu shodu so dali strastni napadi Nemcev na jezikovno naredbo. — Kanonik dr. Marek je odložil odbornišstvo v mestnem zboru, ker ga je bil jeden kolega surovo napadel pri oddaji župnije pri sv. Trojici. — Husova slavnost v staromeškem rotovžu se je prav čudno izvršila. Ako ravno je bil vstop vsakemu prost, vendar se je očitano katoličanom, da niso povabljeni, beseda se jim ni dala, da bi mogli odgovorjati na razne napade in lažnjive trditve slavnostnih govornikov Hajna in Krejčija. Nazadnje so začeli pričujoči socialisti peti svojo pesem „Rudy prapor“. Toraj se je res zgodilo, kar smo slutili: rotovž je odprt i soc. demokratom, toda katoličanom vstop ni dovoljen. G. župan Podlipny naj se spomni na francosko prekucijo: Girondisti so šli z Jakobinec roko v roci in prišli so na morišče. Po Češkem se sploh prirejajo Husove slavnosti, žal, da so le hujskanje zoper katoliško vero. V Litomišlju je moral okrajni glavar poklicati vojake, da so pomagali narediti red in mir. Nahujskano ljudstvo je drlo po ulicah in trgih, soc. demokratje so se jim pridružili, rjaveli, celo streljali. Policija je prišla nad 30 oseb, ki se bodo morale zagovarjati radi hujskanja, razžaljenja policije itd. Med njimi so doktorji, visokošolei, trgovci, rokodelci, delavci in rokodelski vajenci. Lepa tovarišija! Za Husa se srca toliko ogrevajo, a za sv. Cirila in Metoda se nihče tukaj ne meni. In vendar sta storila sv. Ciril in Metod za slovanstvo več kot Hus. Seveda Hus je krivoverec. — V sredi vsega vrišča in hruma je pa začel govoriti Bog. Od vseh strani Češke in Moravske prihajajo poročila o hudih plohah in nalivih, o streli in toči. Le-ta je ranila mnogo ljudi in domačih živali, pobila mnogo gozdnih živali, razbila straha, polomila drevje, potokla žito, razrila travnike. Kjer je bil krompir, se še ne pozna, repa, zelje je do cela uničeno, ni čuda, ker so po nekaterih krajih padali celi kosovi ledu. Najžalostnejša poročila prihajajo od Příbrama in Kolina. Tu je padala toča do 6 dekgr. teže. Res je sicer, da naredi toča vsako leto tu pa tam kako škodo, a toliko škode, kakor letos, ni z lepa naredila. — Naši socialno-demokratski časopisi tožijo, da manjka denarja. Bolniški fond ima deficita 206 gl. 40 kr., agitacijski 98 gl. Za dnevno glasilo manjka še vedno 10.000 gl. — Koliko je tu skrbi za voditelje, da se jim ne ustavijo mastni prihodki! — Pretečeni mesec je prišla policija bolnega moža radi potepanja. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je ozdravel. Včeraj se je moral prikazati pred polie. vodstvom, kjer je naznanil, da se piše Josip Gurski, 57 let star, in da je sibirski begun. V Sibirijo je bil poslan iz Lublina na Rusko Poljsku l. 1863. Od tam se mu je posrečilo ubežati. Klatil se je tudi po Dunaju.

(Iz Brna) Višja trgovinska češka šola je dobila pravico javnosti. Za ta zavod ima največjo za slugo mecen Neff, trgovec v Pragi, ki je podaril 20.000 glđ. Zavod je deloval že dve leti, a pravice javnosti ni imel. Da se je to zgodilo, so pripomogli nekoliko Nemci. Nemci? Čudno. Je že tako. Imeli so zasebno nemško trgovinsko akademijo, a ta ni več zadostovala. Hoteli so tedaj napraviti novo. Tu je šlo vse gladko: denar je bil hipoma pri rokah, mesto je pomagalo, dalo zastoj krasni stavbeni prostor, poslojpe že stoji, le s podukom treba začeti. Pravica javnosti se je tudi takoj dosegla, in ker že obstoji dve leti zasebna češka trg. akademija, toraj so se na njo spomnili in, da se sramote ognejo, so še tej pravico javnosti podelili. Tako smo prišli do novega zavoda. Ali niso tedaj Nemci pomagali? Saj niso taki nevoščljivci!! — V Mor. Budjejevicah se zapre šulveranjska šola radi pomanjkanja učencev. Šola je bila po sili vpeljana, obstala je 13 let. Učitelji njeni so že v pokoju. — V opekarni župana v Maraticah pri Og. Brodu so odkrili nahajališče mamutov. Dunajski muzejski kustos dr. Wähler se je tja pripeljal, da ga ogleda. — V Og. Gradišču so lidovci grozno pogoreli. Njih ljudski tabor se jim je izjalovil. Prišlo je kakih 30 mož, predsednik ni hotel od početka biti nobeden, govornikov ni bilo, začelo je toraj po sili skupej spravljeno predsedništvo tako govoriti, da bi komisar shod razpustil. A temu se ni ljubilo. Ni kazalo družega, kakor da je predsednik dr. Naglava shod sam zaključil. Največjega nasprotnika so sedaj dobili v krčmarju, ki je moral zaloge jedi sam zavžiti. — Toča je naredila v zadnjih dnevih v raznih okrajih škode na 200.000 glđ. — Ustrelila sta se tukaj nadporočnik Litvan in njegova sestra. Litvana so preganjali skrivni sovražniki, tako da je bil umirovljen s 25 glđ. plače na mesec. To je na njega in sestro toliko vplivalo, da sta si življenje vzela. Popred je še sestra njegova udarila v lice na ulicah nekega stotnika, o katerem je mislila, da je bratov sovražnik, in da bo moral zastran udarca svojo častniško čast odložiti.

(Starost varčevalcev pri poštni hranilnici.) Dne 31. decembra 1896 je bilo 312.475, ki so bili stari do 10 let, 326.340 po 10 do 20 let, 278.825 po 20 do 30 let, 169.850 po 30—40 let, 45.607 po 40—50 let, 15.477 po 50—60 let, 4.171 po 60—70 let, 190 po 70—80 let, 82 po 80—90 let, 6 varčevalcev preživelo je že 90 let, za 984 oseb poštno hranilnični urad ni dobil podatkov glede starosti, a 10.531 knjizic-vložnic imela so društva in druge pravne osebe.

(Varčevalci po jeziku.) Pač smemo opomniti, da ti podatki niso istovetni z narodnostjo vložnikov pri poštni hranilnici. Poročevalcu so znani vlagatelji-varčevalci, ki so po rodu Slovenci, ki nemški ne znajo, pa so povodom prve vloge od uradnika dobili vložno knjizico z besedilom samonemškim, ker niso izrecno zahtevali knjizice z berilom tudi slovenskim. — Poštno-hranilnični urad namreč uraduje »na zunaj« s strankami v osmero jezikov, vsled tega imajo knjige - vložnice poleg teksta nemškega tudi tekst nenemški, t. j. češki, poljski, rusinski, slovenski, hrvatski, taljanski, rumunski. Z besedilom samonemškim je dne 31. decembra 1896 v prometu bilo 880.113 knjizic, s češkimi 185.978, s poljskimi 57.786, z rusinskimi 1.651, s slovenskimi 8.470, s hrvatskimi 3.853, z rumunskimi pa 311 knjizic. — Lani je urad izdal 216.973 novih knjizic, izplačal in vničil pa 152.162 knjizic, med prvimi bilo jih je 2083 in med drugimi 1.797 nemško-slovenskih. Letos so n. pr. tekom meseca majnika za nove varčevalce po naših krajih izdali na Štajerskem 825 knjizic, (izplačali pa 729, na Koroškem 302, (216), na Kranjskem 151 (158), — po Primorskem 637 (451), po Dalmaciji 232 (129). — Nauk: Kdor po naših krajih prvokrat vložis kakšen znesek v poštno hranilnico, skrbi, da boš dobil knjizico z besedilom ne samonemškim ali z nemško - taljanskim, ampak z besedilom nemško-slovenskim.

(Varčevalci po »znanosti«.) Pretečeno leto je poštna hranilnica med 1.174.902 varčevalci štela 965.391 oseb, ki pisati znajo, 119.548 vložnikov, ki pisati ne zna, za 79.432 oseb c. kr. poštno-hranilnični urad ni zvedel, da li vložniki pisati znajo ali ne.

(Sejmi po Slovenskem od 19. do 24. julija.) Na Kranjskem: 20. julija v Koprivniku; 23. v Hinah; 23. v Banjiloki; 24. v Loki. — Na Slo-

venskem Štajerskem: 20. julija v Arvežu in Vitanju; 21. v Buči; 22. v Mali Rodni in Vilodonu. — Na Primorskem: 21. julija v Palmi.

Društva.

(Na izlet pevskega društva „Slavec“ v Litijo in Smartno,) ki se vrši jutri v nedeljo dne 18. julija, opozarjamo še jedenkrat vse podporne člane in prijatelje tega društva. Društvo odkoraka ob ½ 6. uri iz „Narodnega doma“ na južni kolodvor, od koder se ob 6. uri 25 min. odpelje v Litijo. Izlet se vrši ob vsakem vremenu.

(Slovensko katol. del. društvo) v v Ljubljani priredi nočoj ob 7. uri v rokodelskem domu, Komenskega ulice, javen shod. Vspored: 1. Položaj. 2. Varstvo delavcev. 3. Raznoterosti.

(Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani) je imelo sinoči svoj občni zbor; ker pa zborovanje ni bilo sklepno, se tem potom z istim vsopredom vnovič skliche občni zbor na 23. dan julija ob ½ 7. uri zvečer v telovadnici druge mestne deške šole na Grabnu.

Odbor.

(Vabilo) k vrtni veselici, katero priredi ljubljanski tamburaši pod vodstvom svojega kapelnika g. Mil. Adamiča s prijaznim sodelovanjem slavnega pevskega društva „Ljubljana“, na Ferlinčevem vrtu (pri „Zvezdi“) dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. K mnogobrojni udeležbi vabijo tamburaši.

(Odbor šentjakobsko-trnovske ženske podružnice sv. Cirila in Metoda) si šteje v prijetno dolžnost, izreči javno zahvalo vsem vrlim činiteljem, ki so pripomogli k sijajnemu vspehu vrtno veselice dne 11. t. m. Odbor izreka tem potem še posebno zahvalo preč. gospodu Tomo Zupanu za prelep nagovor, sl. pevskega društvu „Ljubljani“ za rodoljubno sodelovanje, vsem poštvovalnim darovalcem in darovalkam krasnih dragocenih dobikov, kakor tudi vsem onim, ki so blagohotno naklonili svote v denarju. Zahvaljujemo se tudi marljivim prodajalkam sreček, ki so s svojo ljubeznjivostjo pri cenjenih gostih živo poklicale v spomin pesnikove besede: „Odprti srce, odprti roke“, gosp. Perdanu, ki je povzdignil zabavo s svojim šaljivim nastopom, sl. vojaški godbi za slovenske točke in rodoljubnej gospej Počivalnikovej za poštvovalnost in točno postrežbo. Vse, ki so žrtvovali svoje moči v prosep naše družbe, spremlja naj najlepša zavest, da jim je narod slovenski neizmerno hvaležen.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] 7. Na prošnjo zbornice je kranjska hranilnica naznanila, da je na svojem občnem zboru dne 30. marca t. l. dovolila naslednje podpore c. kr. obrtnim strokovnim šolam v Ljubljani:

Za c. kr. strokovno šolo za lesno industrijo:

a) kot donesek k tekočim izdatkom za učila 200 gl.
b) Za preskrbitev potrebnih prostorov 600 gl.

Za c. kr. strokovno šolo za šivanje čipek in umetno vezenje:

a) Kot donesek k izdatkom za učila 50 gl.
b) Za preskrbitev šolskih prostorov 200 gl.

O tem je zbornica obvestila kranjski deželni odbor in mestni magistrat v Ljubljani in je za dovoljene podpore izrekla kranjski hranilnici zahvalo.

S. C. kr. deželna vlada doposlala je zbornici sledeči ministerski ukaz z dne 12. februarija 1897, št. v. 4350: „S priloženim poročilom z dne 18. januarja t. l. št. 754, ki se ima svoječasnno zopet predložiti, prositi trgovska in obrtniška zbornica v Pragi, da bi se izdalo napotilo glede obrtnopravnega postopanja z onimi osebami, ki hodijo po deželi okoli in od ženskega prebivalstva kupujejo človeške lase ali je zamenjavajo s krojnim blagom.

Sporazumno s c. kr. ministerstvom za notranje stvari se c. kr. namestništvu v Pragi v rešitev tega vprašanja naznanja naslednje:

Za obrtno pravno postopanje z osebami, ki se pečajo s to kupčijsko stroko, je pred vsem odločilna okolnost, če nabiralec potujoč od kraja do kraja ali pa v stalnem obrtovališču zopet prodaja kupljene ali zamenjene lase.

V prvem slučaju je dotičnika smatrati za krošnjarja, v drugem pa kot posestnika stalnega svobodnega obrta.

Največkrat se pa v praksi dogaja, da nabiralec človeških las, ne da bi bil v službi gotovega trgovca ali drugega obrtnega podjetnika, ki se peča s prodajo človeških las, potujoč od kraja do kraja ali sam za se nabira lase ali pa po naročilu več takih obrtnikov. V tem slučaju bo tako postopati, kakor je odredil sporazumno s c. kr. ministerstvom za notranje stvari izdani tukajšnji ukaz z dne 23. decembra 1881, št. 2049 in sicer z določilom sub. 3. lit. f tega ukaza glede nabiranja cunj, strac, kosti, kravje in konjske žime i. t. d.

Po tem takim na zadnje omenjenega načina izvrševanega nabiranja človeških las po členu 5. lit. g razglasilnega patenta je odvisno narediti od licence, katero so politična okrajna oblastva oziroma magistrati mest z lastnimi statuti upravičeni izdajati. — Ta ukaz poslala je c. kr. deželna vlada tudi vsem c. kr. političnim oblastvom na Kranjskem.

Solidno blago.

Janeza Dogan-a mizarški obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do
40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene
madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd.
Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami
zastonj in franko. 322 35-11

Najnižje cene.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem začel izvrševati

ključavničarsko obrt

ter se pripravam za vsa v to stroko spadajoča dela, osobito pa za napravo

štedilnih ognjišč, ograj itd.

po kolikor le mogoče najnižjih cenah.

Ako kdo cenjenih naročnikov ne more priti osebno k meni, blagovoli mi poslati dopisnico in pridem takoj sam k njemu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Janez Smolè,

(859) 10-8

ključavničar
Opekarska cesta št. 11 v Ljubljani.

Alojzije Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij
v Ljubljani, Opekarska cesta 61
preje Igriške ulice 2 26-26
priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarvne: rujave, zelene, bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Josip Cvetrečnik,
sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,
se priporoča v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spada-
joča dela. 9 32-24

Štajersko deželno kopelišče Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Polčane.
Sezona od 1. maja do 1. oktobra.
Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo-solnato-kisl-
kasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških
avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihal-
nih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča
pijaca,
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sred-
stvo, 230 20-16

razpošilja vselej sveže napolnjena
kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislavoda se povsodi prodaja.
Glavna zaloga v Ljubljani pri Mlh. Kastnerju in P. Lassniku.

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznalnih diplom.

Kwizde korneuburški redilni prašek.

Živinozdrav. diet.
sredstvo za konje
govedo in ovce.

Rabi se že tekem 43
let, po največ hlevih,
ako žival neče jesti,
slabo prebavlja, v
zbojšanje mleka in da
daje več mleka.

Cena škatlj. 70 kr., pol škatlj. 35 kr.
Pristen je le, ako ima poleg natis-
njeno varstveno znamko. Dobiiva se
v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga:
Franc Iv. Kwizda
c. in kr. avstr.-ogrski in k. ru-
munki dvorni zalagatelj
okrožni lekar v Korneuburgu
112 5 pri Dunaji. II.

Iščem za svojo trgovino z mešanim blagom

učenca,

poštenega, iz dobre rodevine, 15-16 let starega, z
dobrimi spričali.

Josip Lavrič,
Novavas pri Rakeku.
461 3-3

Koverte s firmo
priporoča
„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Najboljše sredstvo proti stencom,
bolham, kuhinjskemu mrčesju, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot
nobeno drugo sredstvo

vsakovrstno golazen — in ga radi tega
milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki
so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian,	Josip Kordin,	A. Scharabon,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	Viktor Schiffer,
Ivan Jebračin,	Peter Lassnik,	Jakob Spoljarič,
Anton Ječminek,	Mihaela Lavriča	A. Stacul,
Jeglič & Leskovic,	nasl. F. Grošelj,	M. E. Supan,
C. Karinger,	Alojzij Lenček,	Franc Terdina,
Mihael Kastner,	Ivan Perdan,	Uradniško kon- sumno društvo
J. Klauer,	Karol Planinšek,	

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:
V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih
Lasičah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhnikih, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledu, Cirknici, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki:
M. Zigon in E. Burdych. 202 15-12

Služba organista in cerkovnika

v Naklem pri Kranju

se zamore koj 1. avgusta t. l. nastopiti. Ne-
oženjeni imajo prednost.

Naklo, dne 26. junija 1897.

434 3-3
Jakob Mrak,
župnik

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu šte. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v
njegovo stroko vštetojoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo
vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega
materijala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-40

Hotel Fischer, Kamnik, Kranjsko.

Ponižno podpisani slavnemu občinstvu uljudno naznanja, da je
s 1. majem letos občeznani

hotel Fischer

v mestu Kamnik, najprijetnejšem zavetišču in kopa-
lišču, prevzel zopet v lastno režijo.

Priporočujoč se slavnemu občinstvu za obilni obisk naznanja,
da bo skrbel prav posebno zadovoljiti cenjene goste z izborna
vinsko kapljico, vselej svežim pivom, z dobro, ukusno
gorko in mrzlo kuhinjo.

V Hotelu se nahaja mnogo sob za prenočišče, kakor tudi
letna stanovanja.

S spoštovanjem
Fran Fischer.
359 10-10

Kupčijsko naznanilo.

Podpisani usojajo si slavnemu občinstvu javiti, da se bode

veliki mesarski obrt

dne 11. t. m. zamrlega gosp. Ivana Jagra v enaki meri
in z nespremenjenimi sredstvi

➔ nadaljeval ➔

in slavnemu občinstvu tudi v prihodnje dobro in solidno postreglo.

Z odličnim spoštovanjem

Ivana Jagra dediči.

V Ljubljani, dne 14. julija 1897. 466 3-2

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.
Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga
verižic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.
Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.
Ceniki so franko na razpolago.

Novost: ➔ Stenske (Pendel-) ure z godbo
po jako nizki ceni. ➔ 711 37

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gisde na praih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1-10 do 3-75
šest .. 6-25 .. 15-
Srajce za dečke,
v različnih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
šest .. 6-75 .. 7-75
Svitice za gospode,
6 vrst
jedna 80 kr. do gld. 1-40
šest gld. 4-50 do gld. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-20.
Dvanajst manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 prečlog
(Vozharjen)
od gld. 3-25 do 5-
Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

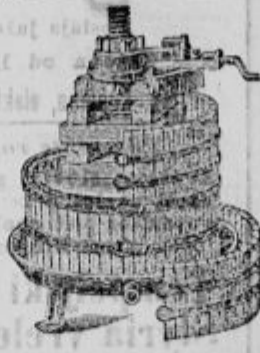
Za kroj brez graje in za točno postrežbo jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.
Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 86 26

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. **Sušilnice za sadje in zelenjavo.** — **Škopilnice** proti peronosperi, zboljšani sestav Vermoleroev. — **Mlatilnice, mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje** različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vedvodne] preše). — **Slamorenice,** katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — **Stiskalnice za seno in slamo,** ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju,
II. Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
182 6 Zastopniki se iščejo. 265 20-8

Služba praktikanta, korespondenta, ozir. knjigovodje

razpisana je pri prvi žrebčarski in železobrotni zadrugi v Kropi. Prošnje poslati je na naslov zadruge. Vsprejem takoj. 460 3-3

LUDOVIK BOROVIK

== puškar ==

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcé in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi **predeluje** stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna **popravila** in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na e. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52-43

Slovenski in nemški ilustrirani ceniki zastoj.

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisant

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: **več monštranc, kelhev, svečnikov, kandelabrov za velikonočne sveče, lestencev** itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebrjenje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta št. 27.

153 20-16

Iščem

solicitatorja

ki mora popolnoma več biti „malega“ zlasti zemljejknjižnega koncepta v slovenskem in nemškem jeziku.

Mesečna plača s početka 70 gld., za slučaj usposobljenosti po preteku 5 mesecev pa 80 gld.

Ponudbe z ref-rencami, zlasti z natančnim izkazom dosedanjega službovanja, naj se mi pismeno podajo nemudoma, vsaj pa tekom meseca julija t. l.

V ponudbi naj se navede dan, do katerega je ponuditelj v stanu službo nastopiti.

Dr. Ivan Šusteršič,

odvetnik v Ljubljani.

451 3-3

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-75

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštenu po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 12 52-28

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje

v Ljubljani v hotelu pri Maliču, II. nadstropje št. 25-26.

Plombovanje v zlatu in platini.

Nova emajl-plomba, barve zobem slične, je jako trpežna ter se ne obrabi niti tekom let, ter ne povzroča nikakih bolečin po plombovanju.

Umetni zobje v zlatu (samo ameriški) brez nebesa, stranice iz kavčuka z zlatom obrobjene. — Za vse izvršitve popolna garancija.

Pozornost vzbujajoče: Kapljice za zobe, lastne izumbe, olajšajo takoj zobne bolečine. 307 12

Bivanje stalno.

Dunajska borza.

Dné 16. julija.		Dné 16. julija.		Dné 16. julija.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	178 gld. 50 kr.	Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 . 15	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	181 . 75	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147 . . .
Avstrijska zlata renta 4%	123 . 25	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 . —	Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	19 . 70
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 . 20	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 85	Rudolfove srečke, 10 gld.	25 . 25
Ogerska zlata renta 4%	122 . 65	Tisne srečke 4%, 100 gld.	141 . 25	Salmove srečke, 40 gld.	— . . .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100 . 20	Dunavske vpravne srečke 5%	128 . 50	St. Genois srečke, 40 gld.	76 . 25
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	952 . —	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 . 50	Waldsteinove srečke, 20 gld.	— . . .
Kreditne delnice, 180 gld.	267 . 75	Posojilo goriškega mesta	112 . 50	Ljubljanske srečke	22 . 25
London vista	119 . 50	4% kranjsko deželno posojilo	98 . 75	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 . 50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 67 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 80	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3435 . —
20 mark	11 . 73	Priporočne obveznice državne železnice	225 . 25	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	396 . —
20 frankov (napoleonov)	9 . 52 1/2	južne železnice 3%	180 . 20	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85 . 50
Italijanski bankovci	45 . 50	južne železnice 5%	126 . —	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— . . .
O. kr. cekini	5 . 65	dotrajskih železnice 4%	99 . 50	Montanska družba avstr. plan	124 . 75
				Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	158 . 50
				Papirnih rubljev 100	126 . 75

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri isrebanju najmanjšega dobitka. Kalautna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba **„M E R C U R“** Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocnega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.